

Asiakasohjauksesta järjestäjän työkaluna

Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

2 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon
järjestäminen

8 § Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismvastuu (poimittua)

- Hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä alueellaan ja on järjestämismvastuussa asukkaidensa sosiaali- ja terveydenhuollosta.
- Hyvinvointialueella on oltava riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen on huolehdittava asukkaidensa palvelutarpeen mukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta kaikissa tilanteissa.
- Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisessa on oltava monialaista asiantuntemusta, joka tukee laadukkaiden ja turvallisten palvelujen kokonaisuutta, eri ammattiryhmien yhteistyötä sekä hoito- ja toimintakäytäntöjen kehittämistä.

- **9 § Tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin**

- Osa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävistä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi, jos se on välttämätöntä palvelujen tai muiden toimenpiteiden saatavuuden, laadun tai asiakkaiden oikeuksien varmistamiseksi tehtävän vaativuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi. Suurempiin kokonaisuuksiin koottavista tehtävistä ja niihin liittyvästä työnjaosta säädetään erikseen.
- Edellä 1 momentissa tarkoitettu hyvinvointialue, jolle tehtävän järjestäminen on osoitettu, vastaa tehtävään kuuluvan palvelun tai muun toimenpiteen yhdenvertaisesta saatavuudesta sekä päättää näiden tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, palvelun tai muun toimenpiteen tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä tässä tehtävässä. Muilla hyvinvointialueilla ei ole päätösvaltaa 1 momentissa tarkoitetuista palveluista tai muista toimenpiteistä, eivätkä ne saa järjestää, tuottaa tai hankkia niitä muualta. Kukin hyvinvointialue vastaa kuitenkin tehtäviensä rahoituksesta.

- **10 § Asiakkaiden palvelujen yhteensovittaminen (poimittua)**

- Hyvinvointialueella on vastuu asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi. Hyvinvointialueen on huolehdittava yhteen sovitettuja palveluja laaja-alaisesti tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistamisesta, sosiaali- ja terveydenhuollon yhteensovittamisesta ja palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittelemisestä, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta hyvinvointialueen muiden palvelujen kanssa sekä asiakasta koskevan tiedon hyödyntämisestä eri tuottajien välillä. Koottaessa palveluja 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla suurempiin kokonaisuuksiin tai sovittaessa hyvinvointialueiden välisestä työnjaosta 5 luvussa tarkoitettulla tavalla hyvinvointialueen on huolehdittava yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta. Lisäksi hyvinvointialueen on osaltaan yhteen sovitettava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujaan kunnallisten ja valtion palvelujen kanssa. Hyvinvointialueen on myös edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujensa yhteensovittamista muiden toimijoiden palvelujen kanssa.

11 § Palvelustrategia

- Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitettut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.
- Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.
- Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa.

Asiakasohjauksen rooli järjestämisessä

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Meitä ohjaavat selkeät tavoitteet

Palveluiden tuottamisessa keskitymme varmistamaan seuraavien asioiden toteutumisen mahdollisimman hyvin: **asiakslähtöisyys, laatu ja vaikuttavuus, saavutettavuus** sekä **kustannustehokkuus**. Lisäksi painotamme matalan kynnyksen sekä ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen palveluita.

Seuraamme tavoitteiden toteutumista tarkasti ja hyödynnämme tässäkin erilaista, arjessa kertyvää ja kerättävää tutkittua tietoa.

Lue lisää
tavoitteista ja
mittareista:
[keusote.fi](https://www.keusote.fi)

Pähkinänkuoressa

Tavoitteena parantaa palveluiden saatavuutta, helpottaa arkea ja rakentaa haluttua työpaikkaa vuoteen 2026 mennessä.

Jotta pääsemme tavoitteeseen, tarvitsemme talouden tasapainostus- ja muutosohjelmaa, joka uudistaa totuttua palveluiden verkostoa, tuo työaika työntekijälle sekä tasapainottaa taloutta.

Sopeutustoimet toteutetaan niin palveluiden saatavuuden kuin tarkoituksenmukaisuuden näkökulmista.

Säästöt pyritään pääosin hakemaan yhteensovitettuja palveluita käyttävien palvelupakettien optimoinnin kautta (10% käyttää 80% rahoista).

Terveyspalveluiden vastaanottopalveluiden saatavuutta sekä digipalveluita parannetaan nykyisestä merkittävästi (90% väestöstä käyttää pääasiassa vain vastaanottopalveluita). Panostus terveyspalveluihin vähentää palveluiden häiriökäyttöä ja vapauttaa ammattihenkilöstön työaika muuhun työhön.

Muutosohjelma toimeenpannaan neljän (4) kehityskärjen kautta:

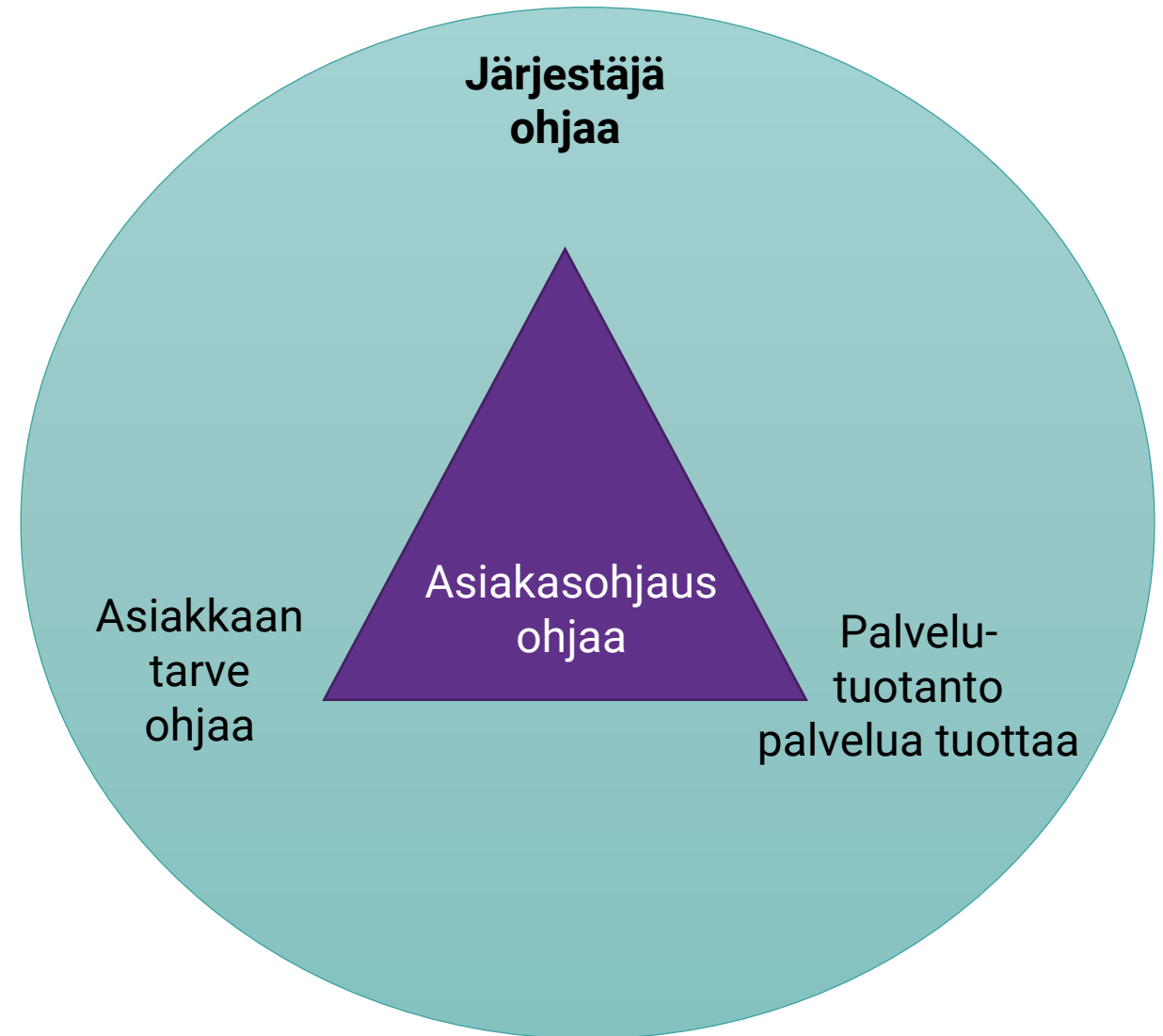
1. Kysyntään vaikuttaminen – tarkoituksenmukaiset palvelut oikea-aikaisesti
2. Virtaukseen vaikuttaminen – palvelu- ja asiakasohjauksen tehostaminen
3. Tuotantorakenteeseen vaikuttaminen – palvelutarvetta vastaavat palvelut
4. Työilmapiiriin ja -olosuhteisiin vaikuttaminen – hyvinvoiva henkilöstö

Järjestäjä ohjaa

LUONNOS

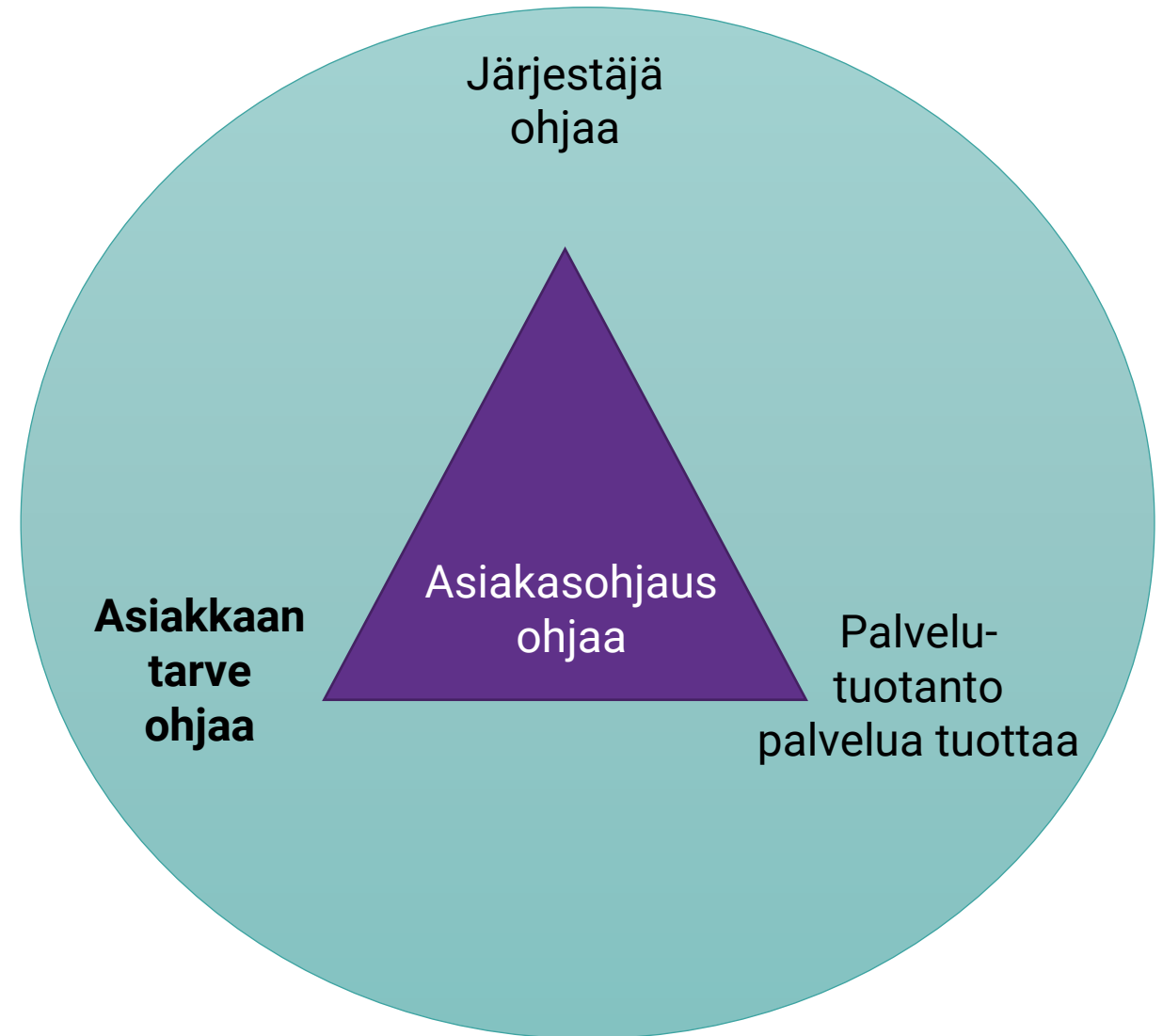
- sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä alueellaan ja on järjestämisvastuussa asukkaidensa sosiaali- ja terveydenhuollosta
- Asiakasohjaus on työkalu, jonka avulla pysyvät palvelutarpeet tasalaatuisina ja riippumattomina
- Järjestäjä voi ohjata mm. palveluihin ohjautumisen painopisteitä tai sujuvuutta
- Asiakasohjaus kokoaa järjestäjälle tärkeää riippumatonta tietoa asiakkaiden tarpeista.
- Järjestäjää ohjaa lait, raamit ja ohjeet.

Asiakkaan tarve ohjaa

LUONNOS

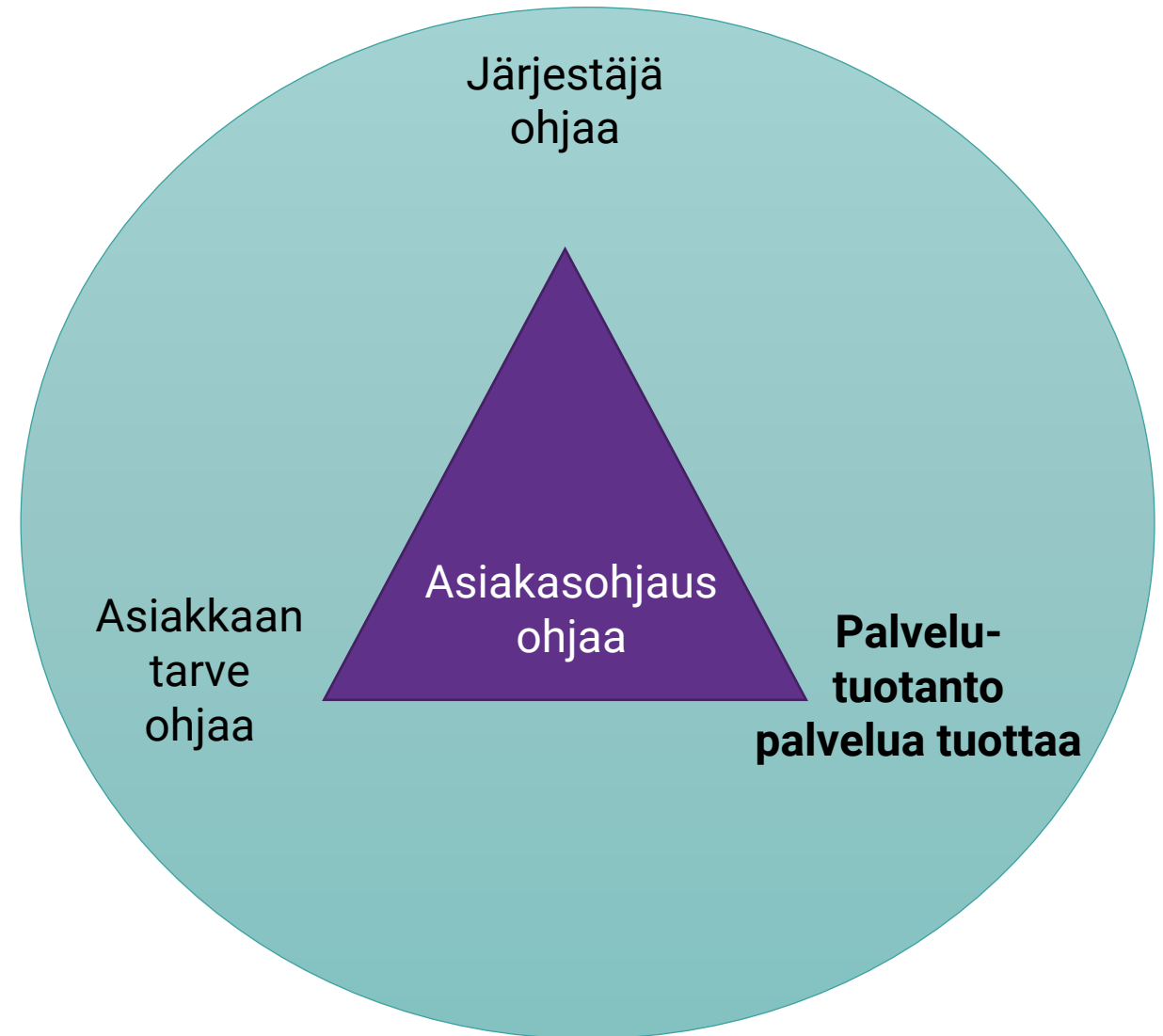
- Asiakasohjaus rakentaa tukea ja palveluja asiakkaan palvelutarpeen ympärille
- Palvelutarpeen ympärille rakentuva palveluvalikko koostuu niistä painopisteistä, joihin järjestäjä on ohjannut

Palvelutuotanto tuottaa palvelua

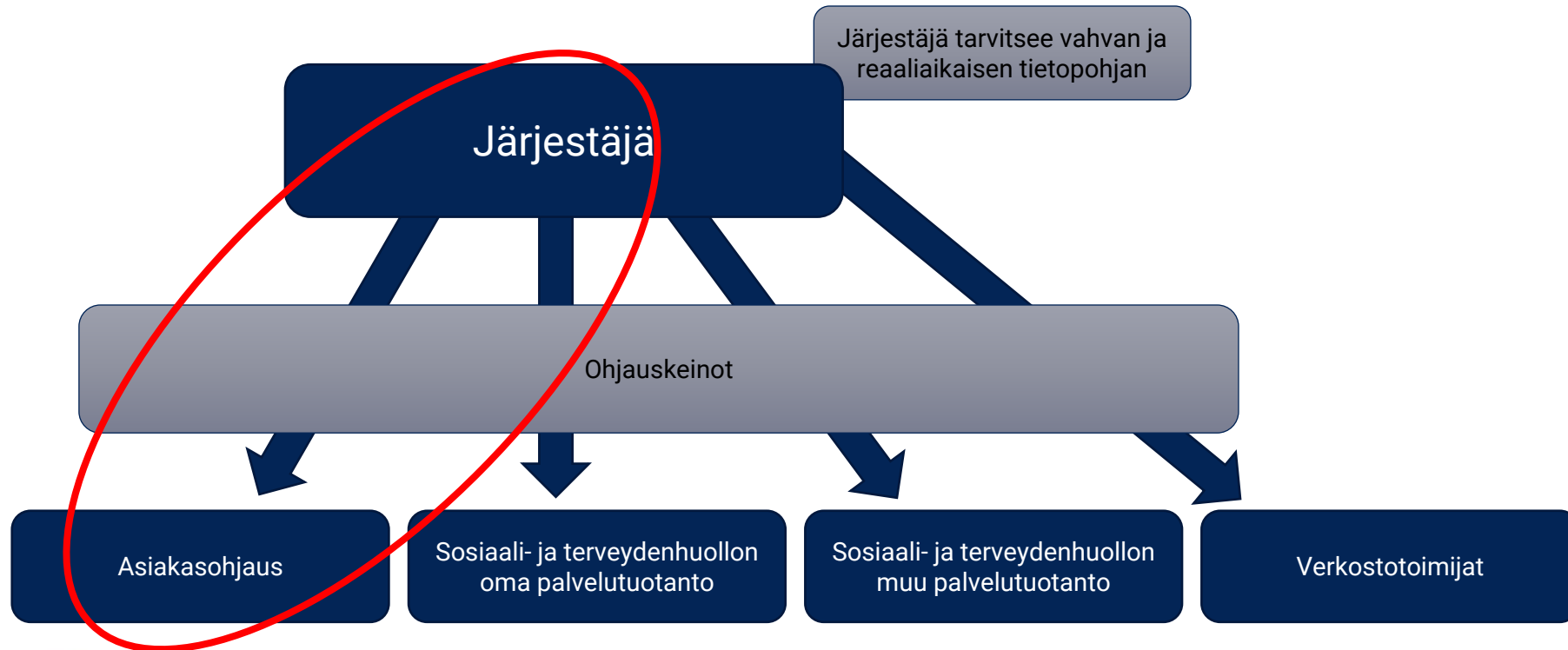
LUONNOS

- Palveluntuotanto muotoutuu asiakkaalta nousevien tarpeiden pohjalta
- Järjestäjä ohjaa palvelutuotantoa toteuttamista erilaisin ohjauskeinoin
- Palvelutuotanto muodostuu kysynnän ja järjestäjän ohjauksen mukaisesti

Järjestäjän ohjaus (Luonnos)

Annettu talousraami
Lait
Muu kansallinen ohjaus

STRATEGIAN TOIMEENPANON VIITEKEHYS

HVA TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA

KÄYTTÖSUUNNITELMAT

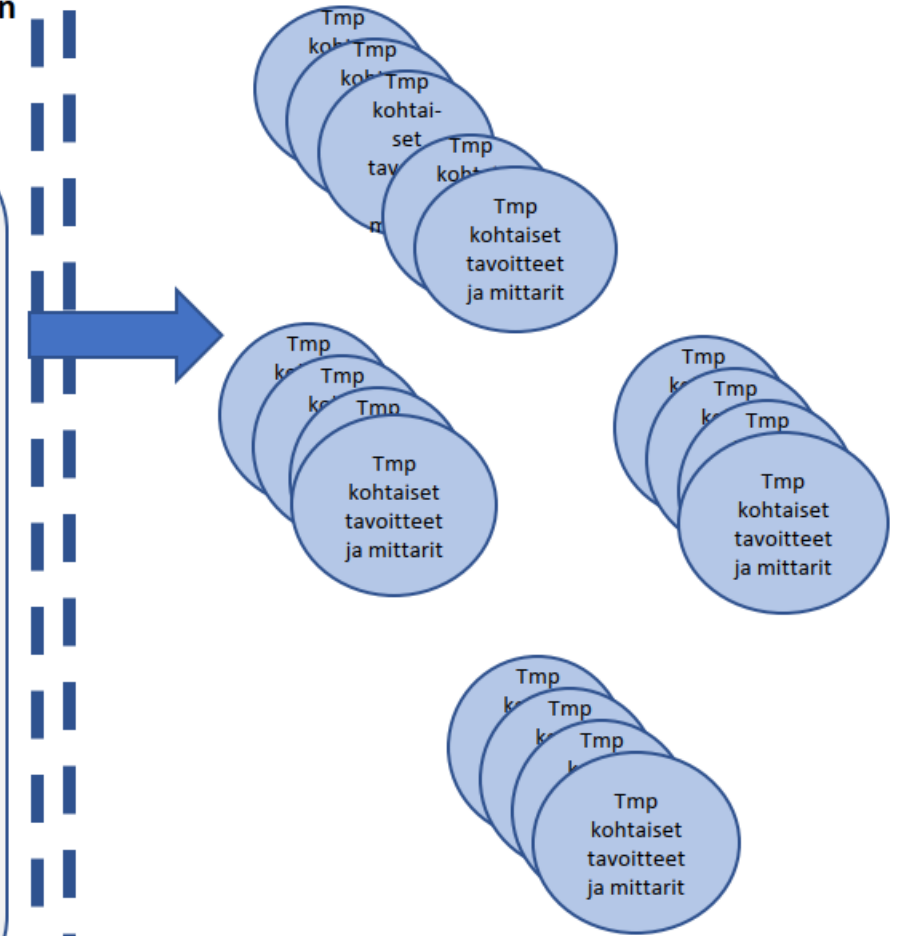
Strategiset tavoitteet ja mittarit

Pitkän, keskipitkän ja lyhyen aikajänteen toimenpidesuunnitelmat ja hankekokonaisuudet

- Vaikuttava järjestäminen
- Vaikuttava TKIO-toiminta
- Väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuus
- Tasapainoinen palvelujen verkosto ja palveluvalikoima
- Tulevaisuuden sotekeskus-hankekokonaisuus
- Kestävän kasvun (RRP, EU:n rahoittama) -hankekokonaisuus
- Laadunhallinta ja omavalvontaohjelma
- Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

STRATEGIAN TOIMEENPANO

Järjestäjän tietotarpeet asiakasohjauksesta

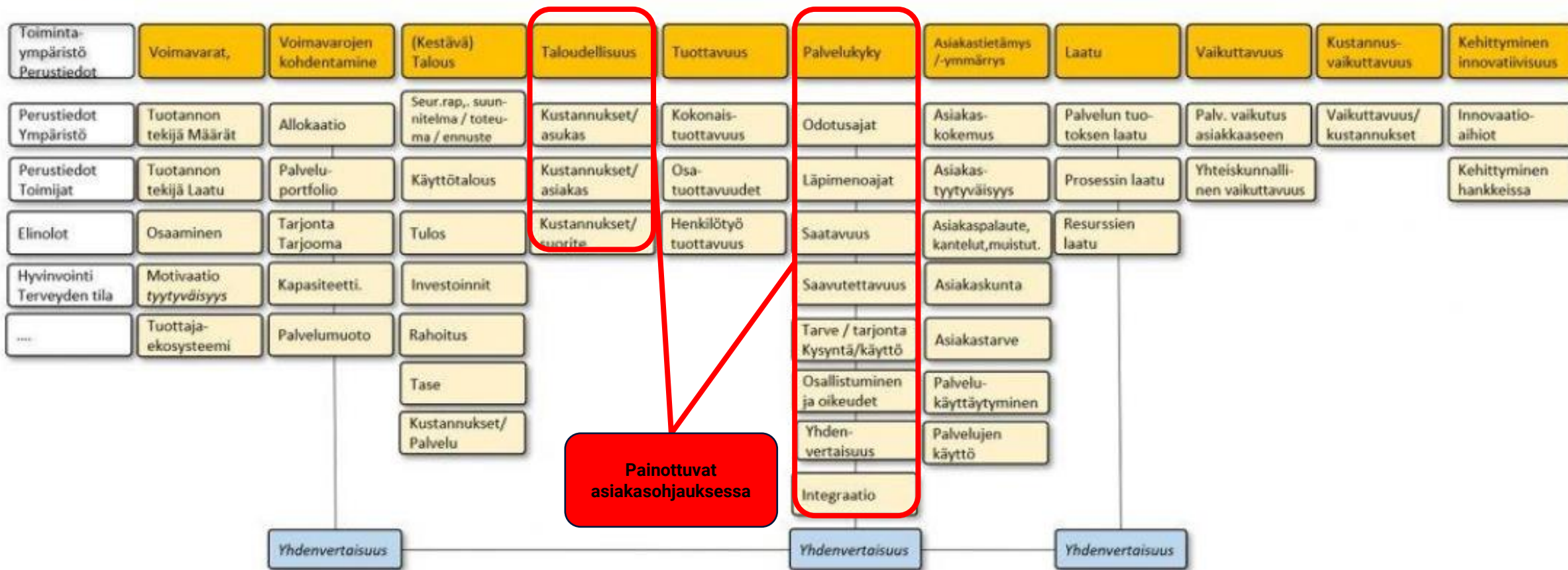

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Sote-järjestämistehtävän tiedon tasot ja yhdyspinnat

Palvelujen järjestäjän kokonaisnäkökulmä ja tuloksellisuuden tietotarpeet – Sote-järjestämisen tietomalli

Esimerkkinä: Yhdenvertaisuuden tarkastelu tapahtuu useiden näkökulmien ja niiden mittareiden avulla

Asiakasohjausyksikkö

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Asiakasohjausyksikön taustaa

- Järjestäjän tehtävänä on alueen väestön lakisääteisten sotepalvelujen järjestäminen yhdenvertaisilla periaatteilla.
- Asiakasohjauksen keskittäminen on järjestäjän keskeinen ohjauskeino, jonka avulla tasoitetaan eroavaisuudet palvelujen saavutettavuudessa, laadussa sekä palveluprosesseissa.
- Toiminnan ja palvelujen yhdenmukaistaminen tukee hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumista.
- Hyötytavoitteisiin pääsemiseksi on hyvinvointialueella asiakasohjauksen kehittämisen kautta otettu käyttöön keskitetyn asiakasohjauksen toimintamalli, johon kootaan vaiheittain neuvonnan, asiakasohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin toiminnot.

Asiakasohjaustoiminnan tavoitteena Keusotessa on

1. Mahdollistaa Keusoten alueen asukkaille yhdenvertaisesti saavutettavat ja monikanavaiset yhteydenottomahdollisuudet sosiaalipalveluihin sekä mielenterveys- ja päihdepalveluihin
2. Tarjota asukkaille neuvontaa ja ohjausta elämän haastekohtissa ja edistää hyvinvointia ja terveyttä
3. Arvioida asiakkaiden palvelu- ja hoidon tarvetta yhdenmukaisella tavalla huomioiden erityisesti yhteensovitettuja palveluja tarvitsevat asiakkaat
4. Ohjata asiakkaita heidän tarvettaan vastaaviin julkisen, yksityisten ja kolmannen sektorin palvelujen piiriin
5. Parantaa Keusoten palveluiden oikea-aikaisuutta ja vaikuttavuutta varhaisessa vaiheessa
6. Huolehtia alueellisesta turvallisuudesta tarjoamalla sosiaali- ja kriisipäivystystä 24/7
7. Vahvistaa henkilöstön hyvinvointia ja osaamista
8. Toteuttaa toimintaa tuottavasti

Palveluprosessien vastuiden jakautuminen

- =Nykyinen palvelu asiakasohjausyksikössä
- =Toteutetaan palvelutuotannossa

Lapset, nuoret ja perheet

Sähköinen SOTE-keskus	Neuvonta ja ohjaus	Ensiarviointi
-----------------------	--------------------	---------------

Palvelutarpeen arviointi

Asiakkuuden suunnittelu

Palvelun järjestäminen

Palvelun toteutus

Työkäiset

Sähköinen SOTE-keskus	Neuvonta ja ohjaus	Ensiarviointi
-----------------------	--------------------	---------------

Palvelutarpeen arviointi

Asiakkuuden suunnittelu

Palvelun järjestäminen

Palvelun toteutus

Ikäihmiset

Sähköinen SOTE-keskus	Neuvonta ja ohjaus	Ensiarviointi
-----------------------	--------------------	---------------

Palvelutarpeen arviointi

Asiakkuuden suunnittelu

Palvelun järjestäminen

Palvelun toteutus

MIPÄ-asiakasohjaus

Sähköinen SOTE-keskus	Neuvonta ja ohjaus	Ensiarviointi
-----------------------	--------------------	---------------

Hoidontarpeen arviointi

Asiakkuuden suunnittelu

Palvelun järjestäminen

Palvelun toteutus

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, hallinto ja organisaatio

Aluevaltuusto, pj. Eemeli Peltonen

Tarkastuslautakunta

Aluevaalilautakunta

Aluehallitus, pj. Helinä Perttu

HYVINVOINTIALUE
ORGANISAATIO

Vt. hyvinvointialuejohtaja Mikko Komulainen

Johtoryhmä

PALVELUJOHTAJAT

Palvelujohtaja Susanna Pitkänen

Palvelujohtaja Sirkku Pekkarinen-Keto

Palvelujohtaja Mari Patronen

Jyrki Landstedt

Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto

Henkilöstöjaosto

Rahoitus- ja talousjaosto

Pela-lautakunta

Kehittämisen- ja tulevaisuuslautakunta

Palvelujen järjestämisen lautakunta

Vaikuttamistoimielimet:
Nuorisovaltuusto
Vanhusneuvosto
Vammaisneuvosto

ESH (HUS)

Terveyspalvelut ja sairaanhoito (TEPASA)

Aikuisten mielenterveys, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut (MIELA)

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut (IKVA)

Pelastustoimi (Vantaan ja Keravan hyvinvointialue)

Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut

Hallinto, talous, HR, ICT, TKI, viestintä

Integraatiojohtaja
Kristiina Kariniemi-Örmälä

Hyvinvointi, terveys ja asiakkuudet

- Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Alueellinen yhdyspintatyö
- Osallisuus
- Asiakkuuksien johtaminen
- Asiakasohjaus

Asiakasohjausyksikkö

- Sosiaali- ja kriisipäivystys
- Sosiaalipalvelujen neuvonta ja palvelutarpeenarviointi
- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen neuvonta ja hoidon tarpeen arviointi

Avopalvelut

- Vastaanottopalvelut
- Suun terveydenhuolto
- Perhekeskus ja mielenterveyspalvelujen lääketieteellinen tuki

Kuntoutuspalvelut

- Kuntoutus- ja apuvälinepalvelut
- Keusoten kuntoutuskeskus

Kliiniset tukipalvelut

- Infektio- ja tartuntatautiyksikkö
- Tukipalvelut
- Diagnostiset palvelut

Sairaalapalvelut

- Keski-Uudenmaan sairaala
- Kotisairaala
- Kotona asumisen lääkituki

Aikuisten mielenterveys, päihde- ja sosiaalipalvelut

- Aikuisten sosiaalipalvelut ja työhön kuntoutus
- Päihde- ja mielenterveyspalvelut
  - Päihdehoitokeskus (Ridasjärvi)

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

- Perhekeskuspalvelut
  - Opiskelu- ja harrastusneuvonta
  - Opiskelu- ja harrastusneuvonnan koulukuraattori ja -psykologipalvelut
- Lastensuojelun palvelut

Ikäihmisten palvelut

- Kotona asumista tukevat palvelut
- Ympäri vuorokautiset palvelut

Vammaisten palvelut

- Vammaissosiaalityö
- Hankinta ja ostopalvelut, HA-keskus
- Päiväaikainen toiminta
- Asumispalvelut

intialue

LEENA SÄKÄJÄRVI
Asiakasohjauksen päällikkö

Erityisasiantuntijat
Laura Tiilikainen
Eija Mansnerus
Roni Nukarinen

Lapsiperheiden asiakasohjaus

HEIDI LUOSTARI
Esimies

- Lapsiperheiden neuvonta ja virka-aikainen sosiaalipäivystys
- Ankkuri-toiminta
- Nuorten rikosoikeudellinen tuki

JAAKKO RYTKÖ
Esimies

- Lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi

**Työkäisten asiakasohjaus
Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakasohjaus**

MERJA DEGERLUND
Esimies

- Työkäisten neuvonta ja palvelutarpeen arviointi
- Työkäisten virka-aikainen sosiaalipäivystys
- Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen neuvonta ja hoidon tarpeen arviointi
- Taloudellinen tuki ja tukipalvelut

Ikäihmisten asiakasohjaus

RIITTA SAMOLA
Esimies

- Ikäihmisten neuvonta ja palvelutarpeen arviointi
- Ikäihmisten virka-aikainen sosiaalipäivystys
- Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumista tukevat palvelut
- SAS-työ

Sosiaali- ja kriisipäivystys

HANNA ISOKANGAS
Esimies

SOINTU SILVOLA
Vastaava kriisityöntekijä

- Sosiaalipäivystys virka-ajan ulkopuolella
- Kriisipäivystys 24/7
- Psykososiaalinen tuki erityis- ja suuronnettomuustilanteissa

Asiakasohjausyksikön palvelut 2023

Sosiaalipäivystys ja kriisityö

Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot ja ilmoitukset, lastensuojeluilmoitukset sekä vanhuspäivystyslainmukaiset ilmoitukset

Täydentävän- ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen
Sosiaalihuollon asiakasmaksulausekset maksujen alentamisesta tai poistamisesta
Taloudellisen tuen neuvonta ja ohjaus
Sosiaalinen luototus

Sosiaalihuoltolain mukainen neuvonta

Palvelutarpeen arviointi asiakkaille, joilla ei ole sosiaalihuollon asiakkuutta (pl. työkäiset)

Hoidontarpeen arviointi asiakkaille, joilla ei ole mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkuutta

Ammattilaiskonsultaatiot

Ikäntyneiden ympärivuorokautisen asumisen arviointi, päätöksen teko ja sijoittaminen

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustukihakemusten käsittely ja päätökset

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lapsiperheiden asiakasohjaus

Neuvonta ja ohjaus sekä
ammattilaiskonsultointi
p. 019 226 0401
ark. ma-to 8-15 ja pe 8-13
arkipyhien aatot 8-13

Työikäisten asiakasohjaus

Neuvonta ja ohjaus sekä
ammattilaiskonsultointi
p. 019 226 0402
ark. ma-pe klo 8-12

Ikäihmisten asiakasohjaus

Neuvonta ja ohjaus sekä
ammattilaiskonsultointi
p. 019 226 0403
ark. ma-to 8-15 ja pe 8-13
arkipyhien aatot 8-13

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakasohjaus

Neuvonta ja ohjaus sekä
ammattilaiskonsultointi
p. 019 226 0404
ark. ma-pe klo 9-12
arkipyhien aatot 9-12

Sosiaalipäivystys ja kriisityö

p. 019 226 0400
ark. ma-to 8-15 ja pe 8-13
arkipyhien aatot 8-13

Aukioloaikojen
ulkopuolella
Keski-Uudenmaan
sosiaali- ja kriisipäivystys
p. 019 711 0721

Kriisityö 24/7
p. 019 711 0721

Sähköinen asiointi

[Yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi](#)
[Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta \(huoli-ilmoitus aikuisesta\)](#)
[Lastensuojeluilmoitus](#)
[Omaolo.fi terveydenhuollon asioissa](#)

neuvonta.lapsiperheet@keusote.fi

neuvonta.tyoikaiset@keusote.fi

neuvonta.ikaihmiset@keusote.fi

neuvonta.mipa@keusote.fi

sosiaalipaivystys@keusote.fi

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Asiakasohjauksen ja keskitetyn asiakasohjauksen kehittäminen jatkuu aktiivisena

- Asiakasohjauksen vaikuttavuus osana hyvinvointialueohjelmaa (digikeskus, ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, asiakasvirtojen kokonaiskoordinaatio palveluketjuissa)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiot asiakasohjauksen näkökulmista esim. asiakkaaksitulo, monialaiset tiimit ym.
- Asiakasohjauksen työvälineiden kilpailutus käynnistynyt

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue